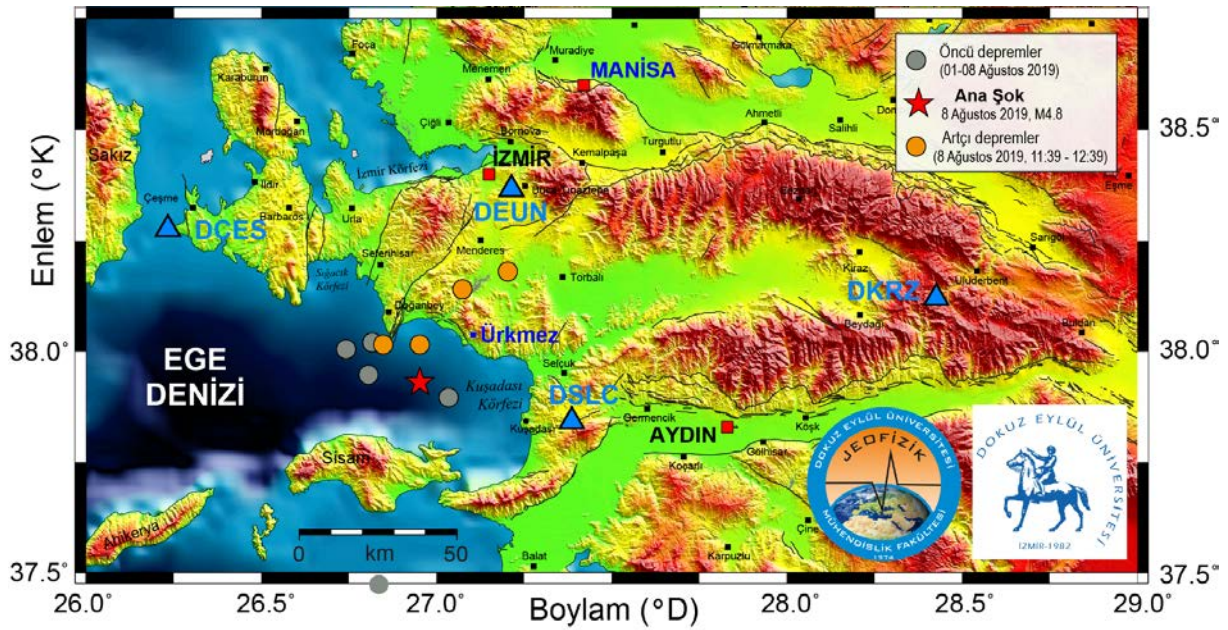


ÖN RAPOR

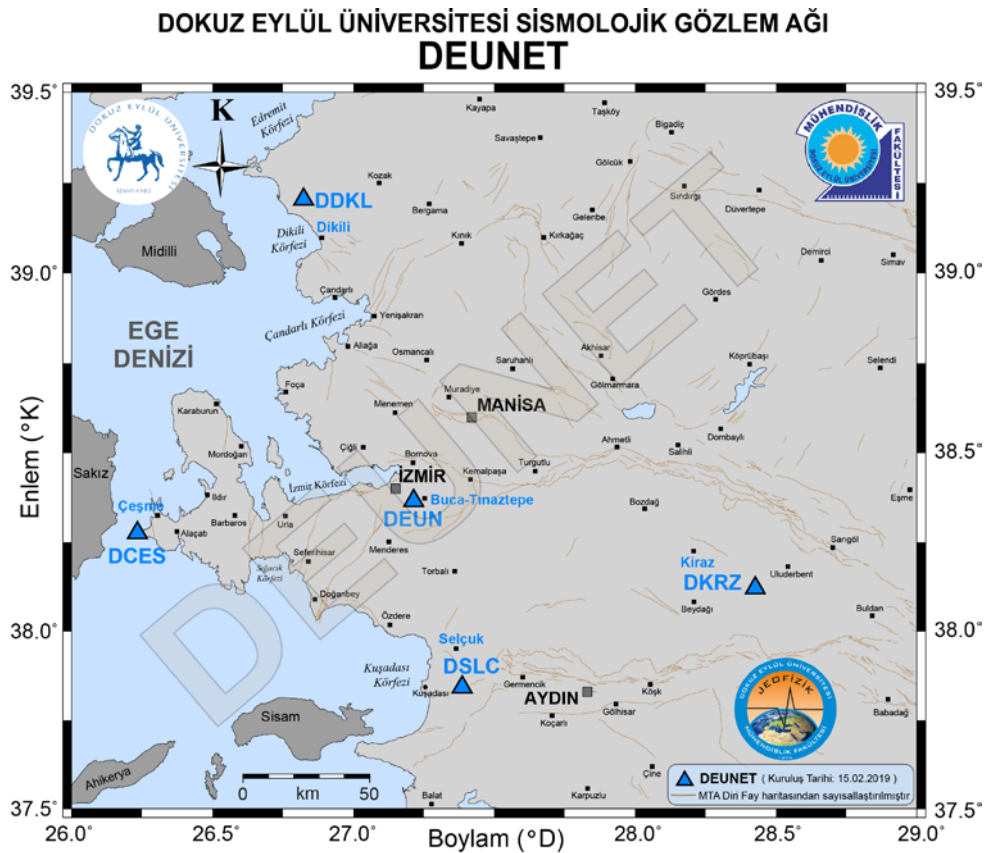
8 AĞUSTOS 2019, 11:39, M=4.8, h=18 km GÜMÜLDÜR-ÜRKMEZ / İZMİR DEPREMİ



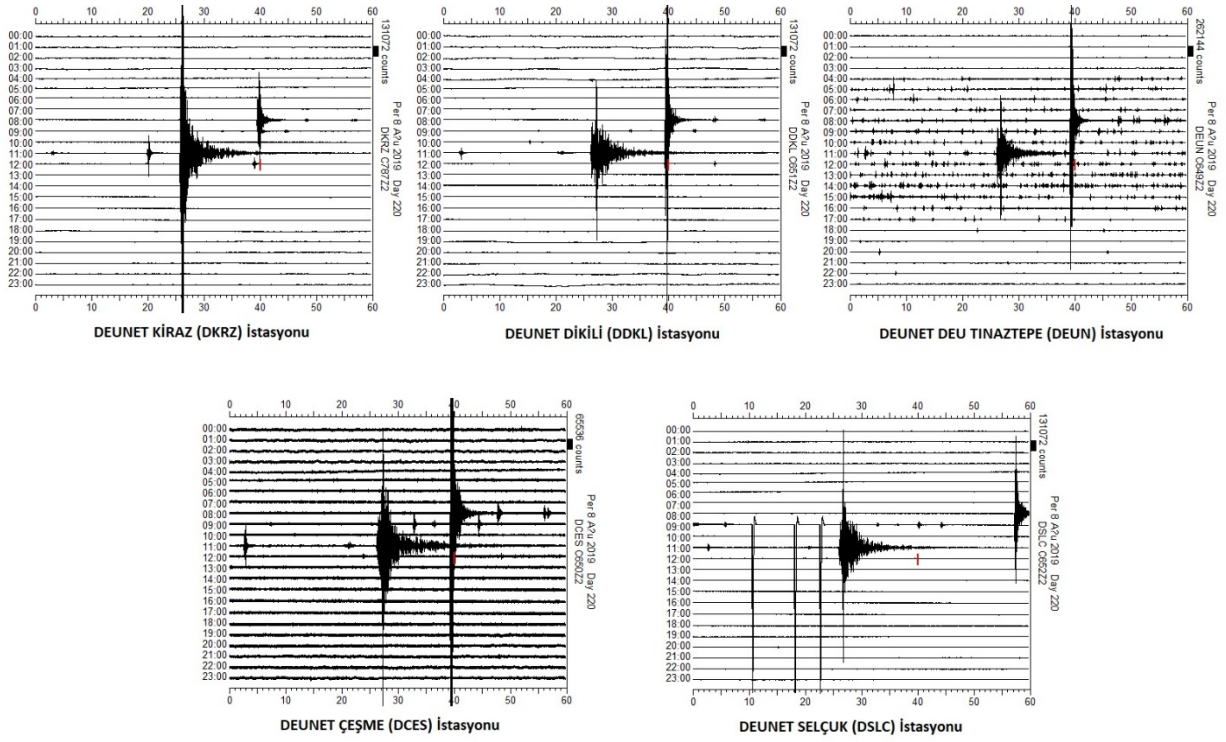
Dokuz Eylül Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi
Jeofizik Mühendisliği Bölümü
Tınaztepe Kampüsü
Buca-İZMİR

08.08.2019

T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum (AFAD) Yönetimi, Deprem Dairesi Başkanlığından alınan verilere göre 8 Ağustos 2019 günü saat 11:39'da, merkez üssü (episantr) İzmir-Seferihisar'a bağlı Ürkmez beldesinin güneyinde deniz tabanından 18 km derinlikte M4.8 büyüklüğünde (magnitüdünde) bir deprem (ana şok) meydana gelmiştir. Deprem, Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Jeofizik Mühendisliği bünyesinde faaliyet gösteren Dokuz Eylül Üniversitesi Sismolojik Gözlem Ağına (DEUNET) ait deprem gözlem istasyonları tarafından kaydedilmiştir (Şekil 1a ve b, Şekil 2).

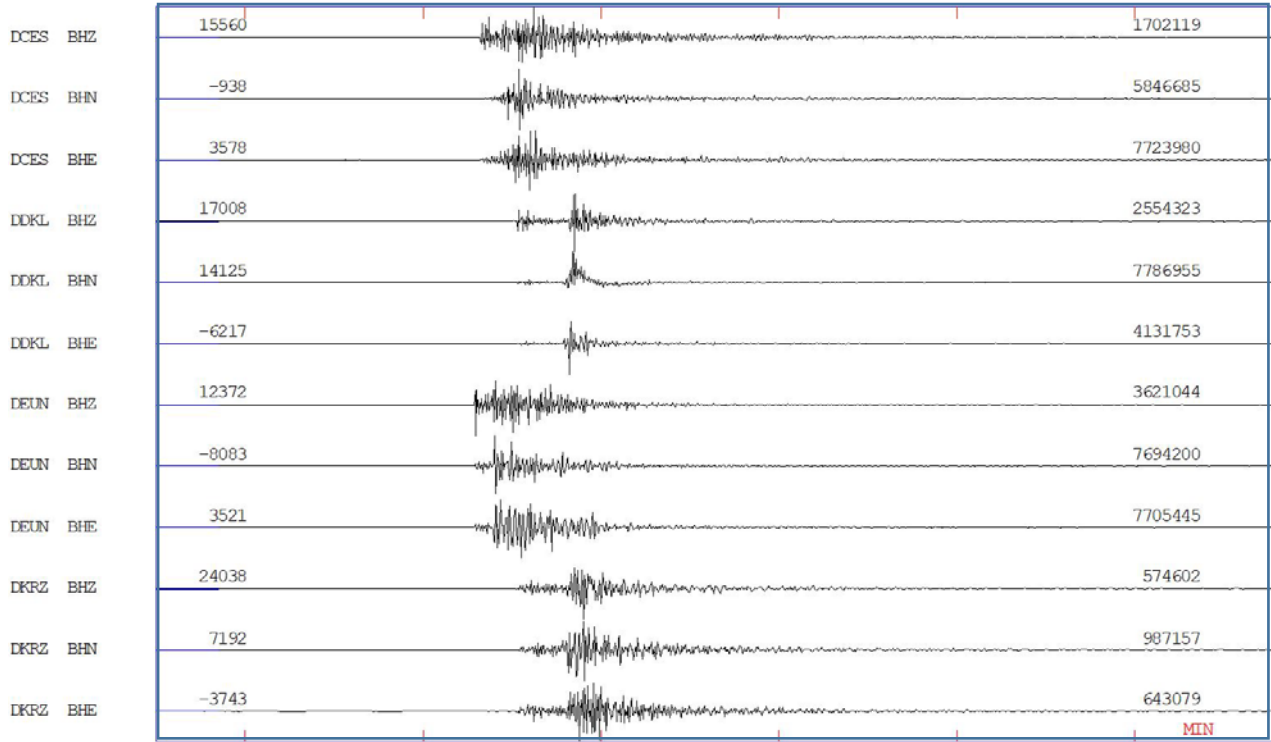


Şekil 1a
DEUNET istasyonlarının lokasyon haritası



Şekil 1b
DEUNET istasyonlarının tarafından kaydedilen
Gümüldür-Ürkmez / İzmir depremine ait düşey bileşen sismogramları

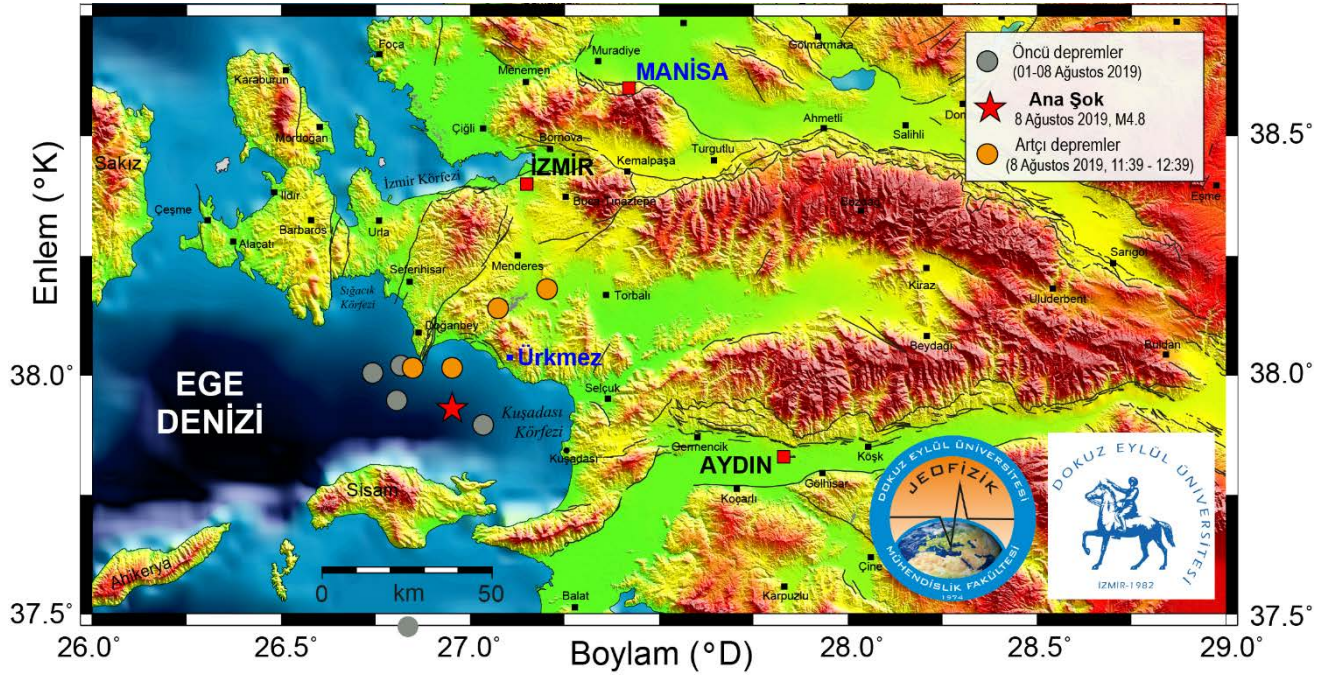
Gümüldür-Ürkmez depremi anaşoku meydana geldikten yaklaşık üç saat sonra Denizli-Bozkurt depremi de DEUNET istasyonları tarafından kaydedilmiştir. Şekil 1b’de her iki depremde net olarak görülmektedir. (<http://jeofizik.deu.edu.tr/tr/canli-sismogram/>)



Şekil 2
DEUNET tarafından kaydedilen
Gümüldür-Ürkmez / İzmir (8 Ağustos 2019, saat 11:39, M=4.8, h=18 km) depremine ait sismogramlar.

Depremden önceki son bir haftaya bakıldığında 3 küçük sarsıntı dışında bölgede kayda değer bir aktivite olmamıştır. Ana şoktan 6 gün önce 2 Ağustos tarihinde saat 05:31'de 2.1 büyüklüğünde, depremden bir gün önce 7 Ağustos'ta saat 17:02'de 1.8 magnitudünde, diğeri ise 7 Ağustos'u 8 Ağustos'a bağlayan gece 00:47'de 2.0 büyüklüğünde olmak üzere toplam 3 öncü sarsıntı gözlenmiştir. Bu sarsıntıların hepsi yerkabuğunun ilk 7 km derinliğinde meydana gelmiştir ve hepsi denizde oluşmuştur.

Depremden sonraki ilk 1 saat içinde denizde başlayan hareketliliğin karaya yöneldiği gözlenmiştir. Menderes ilçe sınırları içinde biri Tahtalı barajının güneyinde, diğeri ise doğusunda olmak üzere 2 artçı deprem meydana gelmiştir. Ana şoktan 8 dk sonra saat 11:47'de Tahtalı Barajının 9 km doğusunda meydana gelen artçı depremin büyüklüğü M3.0 olarak belirlenmiştir. Barajın 5 km güneyinde oluşan artçı sarsıntının büyüklüğü ise M2.5 olarak tespit edilmiştir. Karadaki bu aktivite sonrasında artçı sarsıntıların tekrar deniz tarafında oluşmaya başladığı anlaşılmıştır. Biri 8 Ağustos saat 12:07'deki M1.6, diğeri saat 12:10'daki M1.5 olmak üzere 2 artçı deprem, episantrın 10 km KB'sında Doğanbey Burnu'nun 2 güneyinde denizde oluşmuştur. Artçı depremler de, öncü depremlerde olduğu gibi yerkabuğunun ilk 7 km derinliğinde meydana gelmiştir (Şekil 3).



Şekil 3

Gümüldür-Ürkmez / İzmir depreminin bir hafta öncesi ve bir saat sonrasına ait deprem etkinliği.

Bölgede geçmişte 17-21 Ekim 2005’de M5.9 büyüklüğünde Sığacık Körfezi depremleri, 6 Kasım 1992’de ise M6.0 büyüklüğünde Seferihisar depremi meydana gelmiştir. 8 Ağustos 2019 tarihinde meydana gelen M4.8 büyüklüğündeki deprem ise Seferihisar-Tuzla Fay Zonunun doğusunda yer almaktadır. Bu deprem, 28 Ekim 2018’de saat 11:15’de M4.1 büyüklüğünde meydana gelen 10 ay önceki deprem ile aynı lokasyonda yer almaktadır.

Depremin, Seferihisar sismik etkinlik zonu içinde yer alan Kuzybatı-Güneydoğu uzanımlı sağ yanal hareket mekanizmasına sahip, denizdeki uzanımı ile birlikte toplam 30 km uzunluğundaki Gümüldür-Ürkmez Fayı tarafından üretildiği düşünülmektedir. Yine de, depreme kaynaklık eden fayın odak hareket mekanizmasının tam olarak anlaşılabilmesi deniz jeofiziği, sismolojik ve sismotektonik çalışmalar sonucunda net olarak belirlenecektir.

İzmir, Manisa, Aydın ve Muğla dâhil olmak üzere geniş bir alanda hissedilen depremden de anlaşılacağı üzere halkın tedbirli olması, ihtiyatı elden bırakmaması, deprem güvenli yapılaşma ve planlı kentleşme kültürüne önem vermesi ve depremlerle yaşama bilincine sahip olması gerekmektedir. Sadece deprem değil doğal afetin her türü ele alındığında aile içinde başlayarak afet eğitime önem verilmesi gerekmektedir. Bu amaçla başta Valilikler ve Belediyeler olmak üzere AFAD İl Müdürlükleri ile sivil toplum kuruluşları nezdinde yapılacak bilgilendirme ve bilinçlendirme toplantılarına katılım sağlanması, afet ile ilgili bilgi, belge ve broşürlerin temin edilmesi büyük önem arz etmektedir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.